

ОБЩИНА КАЗАНЛЪК

ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ
В ОБЩИНА КАЗАНЛЪК
(2023 г. - 2024 г.)

**ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ
ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ
НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА КАЗАНЛЪК (2023 г. – 2024 г.)
(приета с Решение №1040/27.07.2023 г. на Общински съвет – Казанлък)**

I. ВЪВЕДЕНИЕ

1. Нормативни основания

Настоящата Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от община Казанлък е разработена в изпълнение на чл. 197 от Закон за предучилищното и училищното образование и чл. 5 от Наредба за приобщаващото образование. Изготвена е въз основа на Областна стратегия за личностно развитие на децата и учениците, одобрена от Областния съвет за развитие на област Стара Загора с протокол № 1/06.06.2023 г., и Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на територията на община Казанлък, приет с Решение № 918/23.02.2023 г. на Общински съвет - Казанлък. Тя има за цел да постави на основата на стратегическото планиране подкрепата за личностното развитие на децата и учениците на регионално ниво за периода 2023–2024 г.

Общинската стратегия е ориентирана към реализиране на политики и мерки, които осигуряват правото на достъп до качествено образование, удовлетворяване на образователните потребности и развитието на способностите на всяко дете и ученик. Изработена е в съответствие с набелязаните цели, приоритети и мерки за подобряване на достъпа и качеството на предучилищното и училищното образование в община Казанлък.

В документа е включено описание на предизвикателствата, направени на основата на изводите от Анализа, стратегическите и оперативните цели, необходимите мерки и дейности в областта на подкрепата за реализиране на поставените цели.

2. Общи предпоставки за подкрепа за личностно развитие, основани на ЗПУО и Наредба за приобщаващото образование

Законът за предучилищното и училищното образование определя образованието като национален приоритет, който се гарантира, чрез прилагането на основополагащи принципи:

- законосъобразност – съответствие на управленските цели и задачи с държавната нормативна рамка, осигуряващ правни гаранции за реализиране на националните и местни политики;
- единна образователна политика за осигуряване правото на предучилищно и училищно образование;
- равен достъп до качествено образование и приобщаване на всяко дете и на всеки ученик;
- равнопоставеност и недопускане на дискриминация при провеждане на предучилищното и училищното образование;
- хуманизъм и толерантност;
- целенасоченост и кохерентност – осигуряване на добра координация и партньорства за изпълнение на политиките от всички заинтересовани страни;

- ориентираност към интереса и към мотивацията на детето и на ученика, към възрастовите и социалните промени в живота му, както и към способността му да прилага усвоените компетентности на практика;
- съхраняване на културното многообразие и приобщаване чрез българския език;
- устойчивост – постигане на трайно и дългосрочно въздействие върху качеството на образованието;
- иновативност и ефективност в педагогическите практики, както и в организацията на образователния процес въз основа на научна обосновааност и прогнозиране на резултатите от иновациите;
- прозрачност на управлението и предвидимост на развитието на предучилищното и училищното образование – висока степен на информираност и гражданско участие в управлението на образователни услуги;
- ангажираност на държавата, общините и юридическите лица с нестопанска цел, работодателите, родителите и други заинтересовани страни и диалог между тях по въпросите на образованието;

Законът за предучилищното и училищното образование внася нови изисквания за качество в българското образование, разглеждайки личностното развитие като пресечна точка за междусекторните политики и грижата за деца на всички равнища на управление - на общинско, областно и национално ниво. Подкрепата стартира в образователните институции, но се реализира ефективно чрез сътрудничеството между отделните сфери – социална, здравна, образователна, а това сътрудничество се случва преди всичко на местно ниво. Подкрепата за личностно развитие дава на общините платформа, върху която да организират и координират различните услуги за децата и учениците. Основа за планиране на подкрепата са областната и общинска стратегия за личностно развитие.

Със ЗПУО се създава законовата рамка за разработването и изпълнението на областни и общински стратегии за личностно развитие на децата и учениците. Чрез тях на местно ниво се уреждат обществените отношения, свързани с осигуряването на приобщаващо образование и конкретните дейности на ангажираните в тази система териториални и местни органи на изпълнителната власт. Това включва осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и участието им в общността на детската градина и училището.

Пълният обхват на децата в задължителна предучилищна възраст е в пряка връзка с дейностите по ранното разпознаване и превенция на обучителните затруднения. Директорите на детските градини, училищата и центърът за подкрепа за личностно развитие познават изискванията за осигуряване на различните видове подкрепа и ги реализират чрез разработване на училищни политики, формиране на екипи и организиране на дейности в съответствие с потребностите. Прилагат се механизми за успешно взаимодействие с родители и с други заинтересовани лица.

Чрез Наредбата за приобщаващото образование се урежда реда за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа. И двата вида подкрепа за личностно развитие са неразделна част от самостоятелно разработени и прилагани цялостни политики.

Общата подкрепа за личностно развитие на територията на община Казанлък се осигурява от детските градини, училищата и Центъра за подкрепа на личностно развитие. Насочена е към развитието на потенциала на всяко дете и ученик, като включва екипна работа между учителите и останалите педагогически специалисти, допълнително обучение по учебни предмети (при условията на ЗПУО), допълнителни модули за децата, невладеещи в достатъчна степен българския език, кариерно ориентиране на учениците, занимания по интереси, библиотечно-информационно обслужване, грижа за здравето, поощряване с морални и материални награди, дейности по превенция на насилието и преодоляване на проблемното поведение, ранно оценяване на потребностите и превенция на обучителните затруднения, логопедична работа и др.

Допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици, посещаващи детски градини и училища в община Казанлък, които са със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания, след извършена оценка на потребностите. Допълнителната подкрепа включва работа с дете и ученик по конкретен случай, психо-социална рехабилитация, рехабилитация на слуха и говора, зрителна рехабилитация, на комуникативните нарушения и при физически увреждания, осигуряване на достъпна архитектурна, обща и специализирана подкрепяща среда, технически средства, специализирано оборудване, дидактически материали, методики и специалисти, предоставяне на обучение по специалните учебни предмети за ученици със сензорни увреждания, ресурсно подпомагане за ученици със специални образователни потребности.

Съгласно Наредба за приобщаващо образование, допълнителната подкрепа за личностно развитие според вида си е краткосрочна (обхваща период от минимум една учебна година, максимум – до края на съответния етап от степента на образование) или дългосрочна (обхваща повече от един етап от степента на образование, повече от една степен на образование или е за целия период на обучение).

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЩИНА КАЗАНЛЪК

Изготвянето на общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците създава необходимост от анализ на потребностите от подкрепа. Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на територията на община Казанлък е изготвен и приет в началото на 2023 г., с Решение № 918/23.02.2023 г. на Общински съвет – Казанлък. Той включва актуална информация за детските градини, училищата и центъра за подкрепа на личностното развитие в общината, както и организирани дейности, подкрепящи обучението и възпитанието на децата и учениците, дейности за развитие на техните интереси и способности в областта на науките, технологиите, изкуството и спорта, ресурсно подпомагане на деца и ученици със специални образователни потребности, педагогическа и психологическа подкрепа, ресурсна обезпеченост на системата на предучилищното и училищното образование в община Казанлък, материална среда и условия за личностно развитие, финансова обезпеченост на системата на предучилищно и училищно образование в общината за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците.

Дейности по подкрепа за личностно развитие на децата и учениците се осигуряват и осъществяват от голяма група институции и организации - детски градини, училища, Център за подкрепа за личностно развитие, Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, НПО, Център за обществена подкрепа, структури в местната администрация, РЗИ, и др.

Новите нормативни изисквания за осигуряване на подкрепа за личностното развитие на децата и учениците определят образователната институция като водеща в процесите на идентифициране на индивидуалните потребности от подкрепа. В този смисъл пълният обхват на деца в задължителната предучилищна възраст е в пряка връзка с дейностите по ранното разпознаване и превенция на обучителните затруднения.

Директорите на детските градини, училищата и центровете за подкрепа за личностно развитие познават изискванията за осигуряване на различните видове подкрепа и ги реализират чрез разработване на училищни политики, формиране на екипи и организиране на дейности в съответствие с потребностите. Прилагат се механизми за успешно взаимодействие с родители и с други заинтересовани лица.

1. Демографска картина

Община Казанлък е създадена с Указ № 2295 (ДВ, брой 101/26.12.1978 г.). Селищната мрежа на територията на общината се състои от 20 селища - 3 града и 17 села. Към 31.12.2022 г. по данни, предоставени от отдел „Гражданска регистрация и административно обслужване“ населението на община Казанлък е 79 720 души по постоянен адрес и 73 021 души по настоящ адрес. Демографското състояние на община Казанлък следва тенденциите в развитието на демографията на страната като цяло – населението намалява. В сравнение с предоставените данни от отдел ГРАО към 31.12.2020 г., населението на общината е намаляло с над 1000 души по постоянен и по настоящ адрес.

Образователната инфраструктура на общината е изградена от институции, които осъществяват предучилищно образование, общо, профилирано, професионално и допълващо образование. На територията на община Казанлък функционират 13 общински детски градини с филиали в населените места и 1 държавна детска градина към Министерство на отбраната. В 8 детски градини (в града и в населените места на общината) има яслени групи. Училищата са 22 общински и 4 държавни – 17 основни училища, 1 обединено училище, 1 средно училище, 3 профилирани гимназии, 3 професионални гимназии, 1 национално училище по пластични изкуства и дизайн. В две от основните училища в града функционират подготвителни групи – в ОУ „Чудомир“ и ОУ „Антон Страшимиров“. Средишните училища в община Казанлък са три – в гр. Шипка, с. Овощник и с. Енина, като за децата и учениците, които пътуват от населените места, в които няма училище, е осигурен безплатен транспорт, посредством трите училищни автобуси, предоставени на Община Казанлък от Министерство на образованието и науката. Отрицателната демографска статистика обаче, води до съществуването през последните години на паралелки с минимален и под минималния брой ученици в училищата от малките населени места, които Община Казанлък дофинансира ежегодно от бюджета си.

След преобразуването през 2019 г. на ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Ръжена в Обединено училище, друга съществена промяна в структурата на образователната инфраструктура на община Казанлък не е настъпвала.

Население на общината към 31.12.2022 г. (в регистрите на служба ГРАО)

Казанлък	Население на общината (общо)	Момчета до 19 г.	Момичета до 19 г.
Постоянен адрес	79720	7174	6779
Настоящ адрес	73021	6856	6473

Брой деца и ученици по възрастови групи към 31.12.2022 г. (в регистрите на служба ГРАО)

Казанлък	Общ брой деца в община Казанлък	Деца от 0 до 7 г. включително	Деца и ученици от 8 до 14 г. включително	Деца и ученици от 15 до 19 г. включително
Постоянен адрес	14645	5271	5551	3823
Настоящ адрес	13896	5210	5220	3466

2. Състояние на общинската мрежа от образователни институции и специализирани институции за предоставяне на социални услуги за деца

2.1. Данни за мрежата от училища и детски градини към м. декември 2022 г.:

№	Име на училището /ДГ	Местоположение	Вид	Брой деца/ученици	Налични специфични ресурси, които могат да бъдат оползотворени за подкрепа за личностно развитие
	Училища				
1.	ПГ „Акад. П. Стайнов“	гр. Казанлък	Профилирана гимназия	302	Ресурсен учител, психолог, образователен медиатор
2.	ПХГ „Св. Св. Кирил и Методий“	гр. Казанлък	Профилирана гимназия	336	Психолог
3.	СУ „Екзарх Антим I“	гр. Казанлък	Средно училище	898	Логопед, 2-ма ресурсни учители, педагогически съветник, психолог. Оборудван ресурсен кабинет; Съвременна материално-техническа база. Групи за занимания по интереси.

4.	ППМГ „Никола Обрешков“	гр. Казанлък	Профилирана гимназия	689	Педагогически съветник/психолог. Национален център по природо-математически науки; Специализирани кабинети
5.	ОУ „Св. Паисий Хилендарски“	гр. Казанлък	Основно училище	378	Психолог, логопед, 2-ма ресурсни учители. Достъпна архитектурна среда – рампа, парапети, приспособени санитарни помещения. Групи за занимания по интереси. Барабанен оркестър, вокална група.
6.	ОУ „Кулата“	гр. Казанлък	Основно училище	363	Психолог, ресурсен учител и педагогически съветник.
7.	ОУ „Мати България“	гр. Казанлък	Основно училище	551	Психолог, педагогически съветник, ресурсен учител.
8.	ОУ „Н. Й. Вапцаров“	гр. Казанлък	Основно училище	583	Ресурсен учител и педагогически съветник. Рампа, ресурсен кабинет, кабинет на педагогическия съветник, специализиран кабинет за занимания по интереси.
9.	ОУ „Чудомир“	Гр. Казанлък	Основно училище	345	Кабинет за ресурсно подпомагане.
10.	ОУ „Георги Кирков“	гр. Казанлък	Основно училище	441	Ресурсен учител, логопед, психолог. Специализирани кабинети, 11 групи за занимания по интереси, 2 спортни отбора, оборудван ресурсен кабинет.
11.	ОУ „Антон Страшимиров“	гр. Казанлък	Основно училище	362	Педагогически съветник, помощник на учителя.
12.	ОУ „Кирил и Методий“	с. Копринка	Основно училище	59	Образователен медиатор.
13.	ОУ „Св. Климент Охридски“	с. Горно Черковище	Основно училище	82	Психолог и образователен медиатор
14.	ОУ „Христо Ботев“	с. Енина	Основно училище	94	Групи за занимания по интереси. Специализиран кабинет.
15.	ОУ „Св.св. Кирил и Методий“	с. Кънчево	Основно училище	49	Помощник на учителя, образователен медиатор; Клубове за занимания по интереси
16.	ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Овощник	Основно училище	67	Образователен медиатор. Подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитието на учениците и включването им в училищната общност.

17.	ОБУ „Св. Св. Кирил и Методий”	с. Ръжена	Основно училище	170	Ресурсен учител, образователен медиатор, 2-ма помощници на учителя. Обособени терапевтични кабинети.
18.	ОУ „Свети Паисий Хилендарски”	с. Хаджидимитрово	Основно училище	105	Логопед, ресурсен учител, психолог образователен медиатор. Ресурсен кабинет.
19.	ОУ „Д-р Петър Берон”	с. Шейново	Основно училище	38	Образователен медиатор.
20.	ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	гр. Шипка	Основно училище	55	Образователен медиатор. Клубове за Занимания по интереси. Допълнителни часове за първокласници, които не са посещавали детска градина, както и за ученици, невладеещи добре български език.
21.	ОУ „Васил Левски”	с. Бузовград	Основно училище	36	Образователен медиатор.
22.	ОУ „Св. Климент Охридски”	гр. Крън	Основно училище	69	Психолог, ресурсен учител, логопед и образователен медиатор. Клубове за занимания по интереси.
23.	НУПИД „Акад. Дечко Узунов“	гр. Казанлък	Национално професионално училище	309	Педагогически съветник. Подходяща материално-техническа база.
24.	ПГ „Иван Хаджиенов“	гр. Казанлък	Професионална гимназия	480	Педагогически съветник. Подходяща материално-техническа база. Клубове за занимания по интереси; духов оркестър; ученически гвардейски отряд.
25.	ПГЛПТ	гр. Казанлък	Професионална гимназия	358	Клубове за занимания по интереси. Специализирани кабинети. Съвременна материално-техническа база.
26.	ПГТТМ	гр. Казанлък	Професионална гимназия	391	Педагогически съветник и образователен медиатор. Съвременна материално-техническа база: учебен корпус, специализирани учебни работилници, модерен учебен автомобилен сервиз, физкултурен салон, спортни площадки, фитнес, библиотека, общежитие. Учебен център с 4 учебни автомобила и кабинет по БДП, 4 компютърни кабинета. Клубове по интереси – клуб Волейбол и Олимпийски клуб.

	Детски градини				
1.	ДГ № 1 „Здравец“	гр. Казанлък с филиали в с. Енина и с. Долно Изворово	Целодневна ДГ	251	Екип за подкрепа на личностно развитие- психолог, логопед, ресурсен учител. Обособен кабинет на психолога и два логопедични кабинета.
2.	ДГ № 2 „Снежанка“	гр. Казанлък с филиали в с. Шейново и с. Ясеново	Целодневна ДГ	202	Наличие на ресурсен кабинет и екип от специалисти – психолог, логопед, ресурсен учител, педагогически съветник, помощник на учителя. Наличие на игротека във филиал в с. Шейново. Богат календар от извънучебни дейности. Стая на родителя, ергонометрична и уютна среда.
3.	ДГ № 3 „Теменуга“	гр. Казанлък с филиал в с.Овощник	Целодневна ДГ	145	Психолог, логопед, ресурсен учител. Ресурсен кабинет и кабинет на психолога.
4.	ДГ № 6 „Еделвайс“	Казанлък, с филиал в гр. Крън	Целодневна ДГ	220	Назначен ЕПЛР, в който са включени психолог, логопед и ресурсен учител. Наличие на богата дидактична база и съвременна образователна среда.
5.	ДГ № 7 „Буратино“	гр. Казанлък, с филиал в с.	Целодневна ДГ	135	Обособени кабинети за специалистите, които осигуряват ДПЛР.
6.	ДГ № 8 „Юрий Гагарин“	гр. Казанлък, с филиал в с. Розово	Целодневна ДГ	189	Логопед и психолог. Обособени кабинети за ЕПЛР.
7.	ДГ № 9 „Слънчице“	гр. Казанлък, с филиали в с. Копринка и с. Черганово	Целодневна ДГ	207	Логопед, психолог и ресурсен учител. Обособен логопедичен кабинет. Създадени са кътове по интереси за индивидуални и групови занимания във всяка занималня. Достъпна архитектурна среда - осигурени дидактични материали.
8.	ДГ № 11 „Слънце“	гр. Казанлък, с филиал в с. Кънчево	Целодневна ДГ	109	Обособен специализиран кабинет за работа на екипа за подкрепа.
9.	ДГ № 13 „Мечо Пух“	гр. Казанлък, с филиал в с. Х.Димитрово	Целодневна ДГ	170	Назначен е екип от специалисти - ресурсен учител, логопед, психолог, помощник на учителя. Има обособени два специализирани кабинета в основната сграда и един кабинет във филиала за индивидуална работа с деца. Обособени кътове в занималните за т.нар. „тихи игри“ за деца със СОП.

10.	ДГ № 15 „Звънче“	гр. Казанлък, с филиал в ж.к. Изток	Целодневна ДГ	201	Психолог. Обособен ресурсен кабинет.
11.	ДГ № 16 „Роза“	гр. Казанлък, с филиал в гр. Шипка	Целодневна ДГ	79	Психолог, логопед, ресурсен учител, помощник на учителя.
12.	ДГ № 17 „Славейче“	гр. Казанлък, с филиал в с. Ръжена	Целодневна ДГ	171	Ресурсен учител, логопед, психолог, 2-ма помощник на учителя. Обособени специализирани кабинети; За филиала в с.Ръжена – ресурсен кабинет, ателие „Приказки“.
13.	ДГ № 18 „Пчелица“	гр. Казанлък, с фил. в с. Бузовград	Целодневна ДГ	180	Психолог, логопед, ресурсен учител. 2-ма помощник на учителя.
14.	ДГ „Детелина“ към МО	гр. Казанлък	Целодневна ДГ	70	Дидактични материали, специализиран кабинет, занимания по интереси.
	Център за подкрепа за личностното развитие на децата и учениците				
1	Общински детски комплекс „Св. Иван Рилски“	гр. Казанлък	ЦПДР	845	Разнообразни форми за извънучилищни дейности, чрез които се осъществява обща подкрепа за личностно развитие на децата и учениците за развиване на техните интереси, способности и таланти в области на науката, изкуството и спорта. Обособени зали и клубове по интереси.

2.2. Специализирани институции и доставчици на социални услуги към м. декември 2022 г.

Институция /социални услуги	Общ брой на настанените /ползващите социални услуги деца/	Данни за включването в образование		Брой настанени деца /лица, неключени в образование - причини
		Училище /ДГ	Брой деца /ученици	
Дневен център за деца с увреждания (ДЦДУ)	38	ДГ Училище	10 26	2 -
Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания (ЦНСТ 1), гр. Казанлък	9	Училище	8	1 потребител – завършил е средно образование
Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания (ЦНСТ 2), гр. Казанлък	12	Училище	10	2-ма потребители - завършили са средно образование
Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания (ЦНСТ 3), гр. Казанлък	12	Училище	2	5 потребители – завършили са средното си образование 5 потребители, настанени в услугата не подлежат на задължително обучение
Център за социална рехабилитация и интеграция за деца	54	Училище ДГ	29 21	4 деца не подлежат на задължително обучение
Център за обществена подкрепа, гр. Казанлък	156 <i>Забележка: към 31.12.2022 г. са затворени 168 случая на потребители. Средно годишен брой потребители е 324 деца и техните семейства.</i>	Училище ДГ	133 156	23 - не са в задължителна предучилищна и училищна възраст.
Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания с. Бузовград	12	Училище	5	6-ма потребители – поради здравословното им състояние 1 дете на 4 год. не подлежи на задължително обучение
Дневен център за деца и младежи с тежки множествени увреждания и техните семейства, гр. Казанлък	25	ДГ Училище	7 12	0

Институциите и социалните услуги, които осъществяват подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Казанлък са:

1. Дневен център за деца с увреждания, капацитет 36 места
2. Център за социална рехабилитация и интеграция, капацитет 25 места
3. Център за обществена подкрепа, капацитет 80 места
4. Приемна грижа - 11 деца, настанени в приемни семейства
5. Център за настаняване от семеен тип - за деца без увреждания, капацитет 12 + 2 места
6. Център за настаняване от семеен тип - за деца/младежи с увреждания, капацитет 12 + 2 места
7. Център за настаняване от семеен тип - за деца/младежи с увреждания, капацитет 12 + 2 места
8. Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания, с. Бузовград - капацитет 15 места
9. Дневен център за деца и младежи с тежки множествени увреждания и техните семейства с капацитет 30 места за дневна грижа и 60 места за консултативни услуги. Инфраструктурата и оборудването на Дневния център са изградени с финансиране по Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014-2020. До 10 ноември 2023 година Дневният център ще функционира с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“.

Община Казанлък е възложила по процедура с конкурс управлението и предоставянето на част от социалните услуги на външен доставчик и работи с две НПО – Фондация „Сийдър“- управлява ЗЖ и три ЦНСТ и СНЦ „Бъдеще за децата“- управлява ЦСРИ и ЦОП.

III. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Данни за деца и ученици, посещаващи детски градини и училища (в документацията на отдел "Образование" на общинската администрация)

1.1. Деца в детски градини /без подлежащи на задължително предучилищно образование/	1 242
1.2. Деца, подлежащи на задължително предучилищно образование /ПГ в детска градина или училище/	1 157
1.3. Ученици в общински и държавни и частни училища /1- 4 клас/ - дневна форма	2 413
1.4. Ученици в общински и държавни и частни училища /5- 8 клас/ - дневна форма	2 629
1.5. Деца в общински и държавни училища и частни /9-12 клас/ - дневна форма	2 293
1.6. Ученици в самостоятелна форма на обучение	241
1.7. Ученици във вечерна форма на обучение	97
1.8. Ученици в индивидуална форма на обучение	25
ОБЩ БРОЙ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ, ВКЛЮЧЕНИ В СИСТЕМАТА НА ПУО НА ТЕРИТОРИЯТА НА ОБЩИНАТА:	10 097

2. Данни за обхват и посещаемост на децата и учениците

Брой необхванати 5-годишни и 6-годишни деца на територията на общината	23 необхванати, от които 9 са в чужбина, а останалите са неоткрити на адрес
Брой деца в задължителна училищна възраст, необхванати в системата на училищното образование (от 7 до 16-годишна възраст)	397 необхванати, от които 249 са в чужбина, а останалите са неоткрити на адрес
Брой деца и ученици, нередовно посещаващи ДГ/училище	83
Брой ученици, отпаднали от системата на училищното образование	56

3. Данни за включването на децата и учениците във форми за развитие на интересите и потребностите

Учебна година	Ученици, включени в ЦОУД		Ученици, включени в училищни форми за развитие на интересите		Ученици, включени във форми за развитие на интересите по проекти към МОН /„Твоят час“ и др./		Брой ученици, включени в извънучилищни форми за развитие на интересите	
	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици	Брой групи	Брой ученици
2021/2022	114	2568	183	2531	89	912	30	294
2022/2023	113	2509	181	2535	40	461	28	334

4. Данни за деца и ученици в риск

В документацията на училищата, ДГ, ДСП, ОЗД, МКБППМН, отдел „Образование“, РЗИ, РУО, ГРАО, Областни съвети по наркотични вещества, РПУ и др.

Данни за деца и ученици в риск	Брой за 2022/2023
Деца без родителска грижа или чиито родители са починали, неизвестни, лишени са от родителски права или родителските им права са ограничени, в т.ч с родители в чужбина	81
Деца, жертва на злоупотреба, насилие, експлоатация или всякакво друго нехуманно или унижително отношение или наказание във или извън семейството му	7
Деца в опасност от увреждане на физическото, психическото, моралното, интелектуалното и социалното развитие	112
Деца, извършили насилие	6

5. Данни за децата и учениците със специални образователни потребности

Информацията е по данни на директорите на училища и детски градини и от НЕИСПУО

Данни за деца и ученици със СОП към учебна година:	2021/2022	2022/2023
Общ брой на децата и учениците със специални образователни потребности, които се обучават в детски градини по чл. 35 и в училищата по чл. 38 от Закона за предучилищното и училищното образование	267	277
От общия брой по т.5.1 – с ресурсно подпомагане от РЦПППО	101	112
Общ брой на децата и учениците със СОП, които се обучават в специални училища	-	-
Деца и ученици със сензорни увреждания	11	5
Деца и ученици с множество увреждания	29	28
Деца и ученици интелектуални затруднения	90	85
Деца и ученици с езиково-говорни нарушения	58	66
Деца със специфични нарушения на способността за учене (дислексия, дисграфия, дискалкулия)	44	46
Деца и ученици с разстройства от аутистичния спектър	35	36
Деца с емоционални и поведенчески разстройства	23	32
От всички деца и ученици със СОП – брой на децата и учениците с необходимост от интензивна грижа и подкрепа	32	34

Разнообразна по състав и особености е групата на деца и ученици със специални образователни потребности, които се нуждаят от допълнителна подкрепа за личностно развитие в отделните училища и детски градини. Изисква се конкретен подход при планиране на необходимите ресурси и нагласяне на институционалните практики към индивидуализирана грижа, както и гъвкави решения на място и в сътрудничество с всички заинтересовани институции.

6. Данни за децата и учениците с хронични заболявания

Община Казанлък	Брой за 2021/2022	Брой за 2022/2023
Деца/ученици с хронични заболявания за съответната учебна година	246	439

7. Данни за деца и ученици с изявени дарби

Община Казанлък	Брой деца	
	2021/2022 уч. год.	2022/2023 уч. год.
Деца с постижения в областта на науката	317	251
Деца с постижения в областта на спорта	193	196
Деца с постижения в областта на изкуството	194	198

8. Изведени проблеми, свързани с обхвата и възможностите за оказване на подкрепа.

Изведени проблеми на училищно и общинско ниво:

- Недостиг на квалифицирани кадри, които да се включат в ЕПЛР, както и недосатъчно познаване на специализираната методика за обучение от наличните специалисти, които са част от екипите за подкрепа за личностно развитие;
- Поради недостиг на финансови средства, в малките училища в населените места от общината няма назначени специалисти - психолог, логопед, ресурсен учител или друг специалист, в зависимост от индивидуалните потребности на детето;
- В условията на големи групи и класове, в които се интегрират децата със СОП, е затруднена индивидуалната работа с тях, особено в случаите, когато детето е с множество тежки увреждания;
- Необходимост от психолог в ежедневната работа с децата, който да осигурява подкрепа на деца, които проявяват агресивно поведение или имат поведенчески проблеми;
- Необходимост от тихо и безопасно пространство за децата и учениците с аутизъм;
- Родителите отказват обследване на детето им от специалисти относно нуждите му от допълнителна подкрепа, което не дава възможност да се назначи специалист, който да работи допълнително с детето;
- Липса на разбиране и заинтересованост от страна на някои родители и negliжиране на възникващи проблеми с техните деца, което води до затруднена комуникация и затормозена релевантна връзка училище-семејство;
- Липса на мотивация и положителна нагласа към учебния процес от страна на децата от уязвими групи.

Възможни решения и предложения:

- Работа на специалистите (социални работници и психолози) с родителите на децата със СОП;
- Допълнително финансиране с цел назначаване на специалисти във всички институции /психолог, логопед, ресурсен учител/, за да бъде по-ефективна работата с децата и учениците със специални образователни потребности;
- Привличане на родителите като партньор при реализиране на дейностите по осигуряване на подкрепа за личностно развитие;
- Институциите, работещи с дете със СОП трябва да работят съвместно и да синхронизират подкрепата, която предоставят;
- Предвиждане на целеви средства за осигуряването на подходяща материална среда, съответстваща на нуждите на учениците със СОП;
- Предвиждане на разходен стандарт за психолог и логопед, които да работят с децата, които не са обект на екипа за личностна подкрепа;
- Необходимост от организиране на обучения, обмяна на опит и споделяне на добри практики между специалистите на регионално, областно и национално ниво, за предоставяне на качествена услуга, отговаряща на необходимите стандарти.

IV. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА РЕСУРСНАТА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

1. Данни за персонала в училищата и ДГ на територията на общината за уч. 2022/2023 г. (щатни бройки)

Училище / ДГ	Населено място	Персонал			Педагогически специалисти													
		Общ брой	Педагогически	Непедагогически	Директор	Зам.-директор	Учител	Учител, ЦОУД	Психолог	Педагогически съветник	Логопед	Ресурсен учител	Учител на деца с умствена изостаналост	Рехабилитатор на слуха и говора	Корепетитор	Треньор по вид спорт	Ръководител на направление ИКТ	Външни лектори/ИИД
ДГ № 1 „Здравец“	Казанлък	40	21	19	1		20		1		1	1						
ДГ № 2 „Снежанка“	Казанлък	34	17	17	1		13		1	1	1	1						
ДГ № 3 „Теменуга“	Казанлък	25	14	11	1		11		0,5		1	0,5						
ДГ № 6 „Еделвайс“	Казанлък	35	17	18	1		14,5		0,5		0,5	0,5						
ДГ № 7 „Буратино“	Казанлък	24	13	11	1		13											
ДГ № 8 „Юрий Гагарин“	Казанлък	32	18	14	1		15		1		1							
ДГ № 9 „Слънчице“	Казанлък	40	22	18	1	1	18,5		0,5		0,5	0,5						
ДГ № 11 „Слънце“	Казанлък	18	9	9	1		8											
ДГ № 13 „Мечо Пух“	Казанлък	32	17	15	1		13		1		1	1						
ДГ № 15 „Звънче“	Казанлък	36	17	19	1		15		1									
ДГ № 16 „Роза“	Казанлък	20	11	9	1		8,5		0,25		0,5	1						
ДГ № 17 „Славейче“	Казанлък	30	15	15	1		12		0,25		0,5	1						
ДГ № 18 „Пчелица“	Казанлък	27,5	14,5	13	1		12		0,5		0,5	0,5						
ДДГ „Детелина“ към МО	Казанлък	16	7	9	1		6,5		0,5									
ППМГ „Никола Обрешков“	Казанлък	63	54	9	1	2	49			1							1	
ПХГ „Св. Св Кирил и Методий“	Казанлък	38	28	10	1	1	25		1									1

ПГ „Акад. П. Стайнов“	Казанлък	29	24	5	1	2	19		0,5			0,5					1		
СУ „Екзарх Антим I“	Казанлък	90	79	11	1	3	73	11	1	1	0,5	1,5					1	3	
ПГ „Иван Хаджиенов“	Казанлък	45	35	10	1	2	31			1									
ПГЛПТ	Казанлък	33	27	6	1	2	24												
ПГТТМ	Казанлък	59	44	15	1	2	40			1									
НУПИД „Акад. Д.Узунов“	Казанлък	40	35	5	1		35		1										
ОУ „Мати България“	Казанлък	56	45	11	1	2	27	12	1	1		1							
ОУ „Н. Й. Вапцаров“	Казанлък	62	51	11	1	1	31	16		1		1							
ОУ „Св. П. Хилендарски“	Казанлък	49	41	8	1	1	21	13	1		1	2						1	
ОУ „Кулата“	Казанлък	41	34	7	1	1	20	9	1	1		1							
ОУ „Георги Кирков“	Казанлък	56	43	13	1	2	25	13	1		1	1					1	1	7
ОУ „Чудомир“	Казанлък	43	35	8	1	2	23	10											
ОУ „Антон Страшимиров“	Казанлък	33,5	27	6,5	1		23	2		1									
ОУ „В. Левски“	с.Бузовград	9	7	2	1		5	1											
ОУ „Кирил и Методий“	с.Копринка	13	8	5	1		5	2											
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	гр. Шипка	11	8,5	2,5	1		5,5	2											
ОУ „Св. Климент Охридски“	гр. Крън	19	14	5	1		10	3	0,25		0,25	0,5							
ОУ „Св.св.Кирил и Методий“	с. Кънчево	10	8	2	1		5	2											
ОУ „Д-р Петър Берон“	с.Шейново	10	8	2	1		6	1											
ОУ „Христо Ботев“	с. Енина	20	16	4	1		12	4											
ОУ „Св. Кл. Охридски“	с. Горно Черковище	11,5	9	2,5	1		6	1	1										
ОУ „Д-р П. Берон“	с.Овощник	13	10	3	1		7	3											
ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“	с. Ръжена	26	19	7	1	1	14	3				1							
ОУ „Св.П. Хилендарски“	с.Хаджидимитрово	21	16	5	1	0	9	3	1		1	1							
Общо:		1310,5	938	372,5	40	25	730,5	111	17,75	9	11,25	17,5	0	0	0	2	3	12	

2. Информация за възможностите на училищата и ДГ за ресурсно обезпечаване на подкрепата на децата и учениците със СОП

към м. декември 2022 г.

Училище / ДГ	Населено място	Брой деца /ученици със СОП	Възможности за:	
			назначаване на ресурсни специалисти /конкретно	назначаване на пом.-учители
ДГ № 1 „Здравец“	Казанлък	5	Психолог, логопед, ресурсен учител	не
ДГ № 2 „Снежанка“	Казанлък	12	Ресурсен учител, логопед, психолог, педагогически съветник	да
ДГ № 3 „Теменуга“	Казанлък	2	Психолог, логопед, ресурсен учител	не
ДГ № 6 „Еделвайс“	Казанлък	3	Логопед, психолог, ресурсен учител	не
ДГ № 7 „Буратино“	Казанлък	5	не	не
ДГ № 8 „Юрий Гагарин“	Казанлък	0	Логопед и психолог	не
ДГ № 9 „Слънчице“	Казанлък	8	Психолог, логопед, ресурсен	не
ДГ № 11 „Слънце“	Казанлък	3	не	не
ДГ № 13 „Мечо Пух“	Казанлък	12	Ресурсен учител, логопед и психолог	да
ДГ № 15 „Звънче“	Казанлък	14	психолог	не
ДГ № 16 „Роза“	Казанлък	5	Ресурсен учител, логопед и психолог	да
ДГ № 17 „Славейче“	Казанлък	3	Ресурсен учител, логопед и психолог	да - двама
ДГ № 18 „Пчелица“	Казанлък	8	Ресурсен учител, логопед и психолог	да - двама
ДДГ „Детелина“ към МО	Казанлък	5	не	не
ППМГ „Никола Обрешков“	Казанлък	0	Педагогически съветник/психолог	не
ПХГ „Св. Св. Кирил и Методий“	Казанлък	11	Психолог	не
ПГ „Акад. П. Стайнов“	Казанлък	6	ресурсен учител и психолог	не
СУ „Екзарх Антим I“	Казанлък	16	ресурсен учител, логопед, психолог и педагогически съветник	не

ПГ „Иван Хаджиенов“	Казанлък	5	Педагогически съветник	не
ПГЛПТ	Казанлък	18	не	не
ПГ по транспорт и транспортен мениджмънт	Казанлък	11	Педагогически съветник	не
НУПИД „Акад. Дечко Узунов“	Казанлък	2	Педагогически съветник	не
ОУ „Мати България“	Казанлък	6	ресурсен учител, психолог и педагогически съветник	не
ОУ „Н. Й. Вапцаров“	Казанлък	14	ресурсен учител и педагогически съветник	не
ОУ „Св. П. Хилендарски“	Казанлък	17	Ресурсен учител, логопед и психолог	не
ОУ „Кулата“	Казанлък	11	Психолог, ресурсен учител и педагогически съветник	не
ОУ „Г. Кирков“	Казанлък	12	ресурсен учител, психолог, логопед	не
ОУ „Чудомир“	Казанлък	17	не	не
ОУ „Антон Страшимиров“	Казанлък	0	Педагогически съветник	да
ОУ „Васил Левски“	с. Бузовград	3	не	не
ОУ „Кирил и Методий“	с. Копринка	0	не	не
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	гр. Шипка	4	не	не
ОУ „Св. Климент Охридски“	гр. Крън	7	Психолог, логопед и ресурсен учител	не
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	с. Кънчево	3	не	да
ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Шейново	0	не	не
ОУ „Христо Ботев“	с. Енина	5	не	не
ОУ „Св. Кл. Охридски“	с. Г. Черковище	0	психолог	не
ОУ „Д-р П. Берон“	с. Овощник	0	не	не
ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“	с. Ръжена	18	ресурсен учител	да - двама
ОУ „Св. П. Хилендарски“	с. Хаджидимитрово	6	Ресурсен учител, логопед и психолог	не

3. Кадрова осигуреност със специалисти в социални и други институции на територията на общината

Специалисти	Брой
Медицински специалисти	47
Рехабилитатори	3
Логопеди	18
Ресурсни учители	22
Психолози	28
Социален педагог	2
Социален работник	4

4. Изведени проблеми, свързани с ресурсната обезпеченост. Възможни решения и предложения

Групата на деца и ученици със специални образователни потребности, които се нуждаят от допълнителна подкрепа за личностно развитие, е много разнообразна по своя състав и особености. Изведени са някои основни проблеми, свързани с ресурсната обезпеченост:

- Много често липсва индивидуален подход към децата в училищното и предучилищното образование в посока извеждане на индивидуалните им качества и интереси. Липстват подходящи дидактични материали, учебници и помагала, адаптиращи учебния материал към децата със СОП.
- Недостатъчен брой на регламентирани часове за работа с ресурсен учител.
- Когато в групи с над 25 деца в ДГ има дете със СОП, освен съответния специалист, е необходимо да се осигури помощник на учителя или друг специалист, който да бъде в помощ и подкрепа на детето със СОП през целия му престой в детската градина, за да се организира ефективно социализацията и обучението му. Този процес вече се наблюдава в някои от образователните институции. През настоящата учебна година има назначени седем лица като помощник на учителя в пет детски градини и трима в две училища.
- Процедурата по оценка на индивидуалните потребности на дете с установени обучителни затруднения, след извършен скрининг, е изключително тромава и бавна. Дългият период за предоставяне на ОПЛР и чак след това ДПЛР затруднява изключително работата на учителите в групата и на съответните специалисти от екипа за подкрепа.

- Необходимост от промяна в предоставянето на единния разходен стандарт за децата на ресурсно подпомагане. В момента всички средства се предоставят на институцията, която осигурява ресурсния учител, без да се отчита къде са назначени другите специалисти. Ако ЕРС се дели на три части – 1/3 за логопед, 1/3 за психолог и 1/3 за ресурсен учител, то тогава образователните институции с ограничен финансов ресурс ще имат финансова възможност да назначат поне един от специалистите.

- В училищата от малките населени места, където учениците са малко на брой и основно от уязвими групи, има огромна необходимост от психолог, но не разполагат с финансови средства за назначаването му.

Възможни решения и предложения:

- Осигуряване на финансова възможност за назначаване на помощник на учителя във всички групи и класове, в които има необходимост.
- Всички педагогически специалисти, които работят с деца и ученици със СОП, да участват регулярно в квалификационни форми, семинари, конференции, кръгли маси и др. с оглед оптималната им подготовка за работа със специализирани обучителни методи и техники.
- По-голям брой регламентирани часове за работа с децата, нуждаещи се от ресурсна подкрепа.
- При постъпило дете в детската градина с ТЕЛК над 50%, да има възможност за предоставяне на ДПЛР по най-бързия начин.
- Да се намали максималният брой на децата в групите в детските градини, за да има възможност за индивидуална работа с всяко дете.
- Финансово обезпечаване на образователните институции за назначаване на специалисти, осигуряващи допълнителната подкрепа на децата, чрез механизмите на държавния бюджет или чрез проектна дейност. Към момента в много от детските градини специалистите (психолог, логопед, помощник на учителя и др.) са назначени по проект АПСПО . След неговото приключване, те няма да имат финансова възможност да им заплащат от бюджетите си и ще се наложи да ги освободят, което ще доведе до сериозен проблем при осигуряването на необходимата подкрепа на децата.
- Въвличане на родителите в процеса на работа с децата, като за целта могат да бъдат разработени и адаптирани за родителите обучения и тренинги за подкрепа на децата в домашна среда, както и въвличането им в извънкласни занимания и др.
- Всички образователни и социални институции за деца е необходимо да работят в тясно сътрудничество за постигане на добри резултати в подкрепата на деца от уязвими групи и на деца със СОП в полза на интеграцията и социализацията им, както и подкрепа на семействата при необходимост.
- Повишаване на мотивацията за учене у децата и учениците от уязвими групи и активно участие на родителите в образователния процес.

V. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА МАТЕРИАЛНАТА СРЕДА И УСЛОВИЯ ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

1. Достъпна архитектурна среда

Училище	Населено място	Достъпна архитектурна среда								
		Входни и комуникационни пространства						Пригодност на помещенията и пространствата за общо ползване за хора с увреждания		Достъпно и пригодно за хора с увреждания санитарно-хигиенно помещение
		Достъпен вход		Достъпност до помещения пространства				Създадени условия в класни стаи и кабинети за ученици в увреждания	Използваемост на общи помещения - зала, аула, столова, физкултурен салон и др. за ученици с увреждания	
		Рампа	Подемна платформа	Безопасни парапети	Нехлъзгава настилка	Тактилни ивици	Подемна платформа			
ППМГ „Никола Обрешков“	гр.Казанлък	да	не	да	да	не	не	да	да	
ПХГ „Св. св. Кирил и Методий“	гр.Казанлък	да	не	не	не	не	не	да	не	да
ПГ „Акад. Петко Стайнов“	гр.Казанлък	не	не	да	да	не	не	не	не	да
СУ „Екзарх Антим I“	гр.Казанлък	да	да	да	да	не	да	да	да	не
ПГ „Иван Хаджиенов“	гр. Казанлък	да	не	да	да	не	не	да	да	да
ПГЛПТ	гр. Казанлък	да	не	да	да	не	не	да	да	да
ПГТТМ	гр. Казанлък	не	не	да	да	не	не	не	не	не
НУПИД „Акад. Д. Узунов	гр. Казанлък	не	не	да	да	не	да	не	да	да
ОУ „Мати България“	гр. Казанлък	не	не	да	не	не	не	да	да	не
ОУ „Н. Й. Вапцаров“	гр. Казанлък	да	не	да	да	не	да	да	да	да

ОУ „Св. Паисий Хилендарски“	гр. Казанлък	да	не	да	не	не	не	да	да	да
ОУ „Антон Страшимиров“	гр. Казанлък	да	не	не	да	не	не	да	не	не
ОУ „Кулата“	гр. Казанлък	не	не	да	не	не	не	не	не	не
ОУ Георги Кирков“	гр. Казанлък	не	не	да	да	не	не	не	не	не
ОУ „Чудомир“	гр. Казанлък	не	не	да	да	не	не	не	да	не
ОУ „Васил Левски“	с. Бузовград	не	не	не	не	не	не	не	не	не
ОУ „Кирил и Методий“	с. Копринка	не	не	да	не	не	не	не	да	не
ОУ „Св.св. Кирил и Методий“	гр. Шипка	да	да	да	да	не	да	не	да	да
ОУ „Св. Климент Охридски“	гр. Крън	да	да	да	да	не	да	не	да	да
ОУ „Св.св.Кирил и Методий“	с. Кънчево	не	не	да	не	не	не	не	не	не
ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Шейново	да	не	да	да	не	не	да	не	да
ОУ „Христо Ботев“	с. Енина	не	не	да	не	не	не	не	не	не
ОУ „Св. Кл. Охридски“	с. Горно Черковище	не	не	не	не	не	не	не	не	не
ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Овощник	да	да	да	да	не	да	да	да	да
ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“	с. Ръжена	да	да	да	да	не	да	да	да	да
ОУ „Св. П. Хилендарски“	с. Хаджидимитрово	да	да	да	да	не	да	да	да	да

2. Материална база

Училище/ДГ	Населено място	Спортна база			Библиотечно-информационно обезпечаване	Компютърни кабинети	Столово хранене		Транспорт	
		Наличие на физкультурен салон	Наличие на спортна площадка	Осигуреност със спортни съоръжения			В самостоятелен стол	Чрез кетъринг	За ученици до 16 г.	За ученици над 16 г.
ДГ № 1 „Здравец“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 2 „Снежанка“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 3 Теменуга	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 6 „Еделвайс“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 7 „Буратино“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 8 „Юрий Гагарин“	гр. Казанлък	не	да	да				да		
ДГ № 9 „Слънчице“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 11 „Слънце“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 13 „Мечо Пух“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 15 „Звънче“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДГ № 16 „Роза“	гр. Казанлък	да	не	частично				да		
ДГ № 17 „Славейче“	гр. Казанлък	не	да	да				да		
ДГ № 18 „Пчелица“	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ДДГ „Детелина“ към МО	гр. Казанлък	да	да	да				да		
ППМГ „Никола Обрешков“	гр. Казанлък	да	да	не	не	да - 4	не	не	не	не
ПХГ „Св. Св. Кирил и Методий“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да - 2	не	не	не	не
ПГ „Ак. Петко Стайнов“	гр. Казанлък	да	да	частично	не	да	не	не	не	не
СУ „Екзарх Антим I“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да - 3	не	да	не	не

ПГ „Иван Хаджиенов“	гр. Казанлък	да	да	да	да	да - 4	не	не	не	не
ПГЛПТ	гр. Казанлък	да	да	да	да	да - 3	не	не	не	не
ПГТТМ	гр. Казанлък	да	да	да	да	да - 4	не	не	не	не
НУПИД „Акад. Д. Узунов“	гр. Казанлък	да	да	да	да	да - 2	не	не	не	не
ОУ „Мати Болгария“	гр. Казанлък	да	да	да	да	да	не	да	не	не
ОУ „Н. Й. Вапцаров“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да - 2	не	да	не	не
ОУ „Св. П. Хилендарски“	гр. Казанлък	да	да	да	да	да	не	да	не	не
ОУ „Антон Страшимиров“	гр. Казанлък	не	да	да	не	да	не	не	не	не
ОУ „Кулата“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да	не	да	не	не
ОУ „Г. Кирков“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да - 2	не	да	не	не
ОУ „Чудомир“	гр. Казанлък	да	да	да	не	да	не	да	не	не
ОУ „Васил Левски“	с. Бузовград	не	да	не	не	да	не	не	не	не
ОУ „Кирил и Методий“	с. Копринка	не	да	не	да	да	не	не	не	не
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	гр. Шипка	да	да	да	да	да	не	да	да	не
ОУ „Св. Климент Охридски“	гр. Крън	не	да	да	не	да	не	да	не	не
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	с. Кънчево	не	да	да	да	да	не	не	не	не
ОУ „Д-р Петър Берон“	с. Шейново	да	да	да	да	да	не	да	не	не
ОУ „Хр. Ботев“	с. Енина	не	да	да	не	да	не	да	да	не
ОУ „Св. Климент Охридски“	с. Г. Черковище	да	не	не	не	да	не	не	не	не
ОУ „Д-р П. Берон“	с. Овощник	да	да	да	да	да	не	да	да	не
ОУ „Св. св. Кирил и Методий“	с. Ръжена	да	да	да	да	да	не	да	да	да
ОУ „Св. Паисий Хилендарски“	с. Хаджидимитрово	не	да	да	да	да	не	не	не	не
Общо		31	38	36	13	43	0	27	4	1

3. Бюджет /детски и учебни заведения/ за 2022 г.

- **От държавния бюджет:** 36 503 390,19 лв., като в това число:
 - за общински училища - 26 289 756,36 лв.
 - за общински детски градини - 9 898 422,56 лв.
 - за ЦПЛР - ОДК "Св.Иван Рилски", гр. Казанлък - 315 211,27 лв.

- **От общинския бюджет:** 697 834,76 лв., като в това число:
 - за общински училища - 91 417,84 лв.
 - за общински детски градини - 561 929,92 лв.
 - за ЦПЛР - ОДК "Св.Иван Рилски", гр. Казанлък - 44 487,00 лв.

- **От проекти:** 840 295,93 лв., като в това число:
 - Програма „Еразъм“ – 270 046,93 лв.
 - Проект "Равен достъп до училищно образование в условията на кризи"- 1 262,80 лв.
 - проект „Подкрепа за успех“ – 124 845 лв.
 - Проект „Активно приобщаване в системата на предучилищното образование“ – 372 863 лв.
 - Проект „Образование за утрешния ден“ – 9 396 лв.
 - Проект „Подкрепа за приобщаващо образование“ – 19 655 лв.
 - Проект „Квалификация за професионално развитие на педагогическия персонал“ – 24 931,20 лв.
 - Проект „Подкрепа за дуална система и обучение“ – 17 296 лв.

4. Изведени проблеми, свързани с осигуряването на пълноценна материална среда за образование на учениците и подкрепа за личностното им развитие.

Сградите на някои от образователните институции нямат достъпна архитектурна среда - не разполагат с рампа и асансьор, неприспособени са стълбищата и сервизните помещения за децата с увреждания, недостъпни са част от помещенията в институциите.

Възможни решения/предложения

- Осигуряване на целеви средства за изграждане на достъпна среда във всички образователни институции за хората с увреждания и в частност за децата и учениците.
- Осигуряване на допълнително финансиране за съвременно оборудване на физкултурните салони, както и за оборудване на спортните площадки с подходящи съоръжения за игра, достъпни за всички деца и ученици.

VI. ИЗГРАДЕНИ ПАРТНЬОРСТВА МЕЖДУ ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ И ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ

1. Изградени партньорства между образователните институции и други организации /НПО, социални услуги и др./, с които съвместно се изпълняват дейности по подкрепа за личностно развитие

Един от методите за предотвратяване на обучителни трудности и отпадане от образователната система е изграждане на добри партньорски взаимоотношения и провеждане на съвместни дейности между училища, детски градини, културните институти, спортни клубове, социални институции и други организации, работещи за и със децата на общността. Всички образователни институции на територията на общината имат изградени добри партньорски взаимоотношения с ЦОП-Казанлък, ДЦДУ-Казанлък, Общинска библиотека „Искра“, Общински театър „Любомир Кабакчиев“, ЛХМ „Чудомир“, ОДК „Св. Иван Рилски“, спортни клубове, читалища, организации и др.

На територията на община Казанлък функционират 25 читалища, от които 4 в гр. Казанлък и 21 в населените места. В тях се предоставя възможност на децата и учениците да развиват своите интереси в областта на музикалното, танцовото, изобразителното и театралното изкуство, чрез дейностите в разнообразни школи, като школа по пиано, акордеон, цигулка, вокални групи, състави за художествено слово, театрални състави, школи за народни танци, школи по спортни танци, детско-юношески хорове, формации за класически и модерни танци, школи по класическа китара, школи по зумба, школи по изобразително изкуство, езикови школи, фолклорни ансамбли и др. Разнообразни форми на работа с деца и ученици предлага също Общинска библиотека "Искра" в гр. Казанлък, както и читалищните библиотеки на територията на общината. Възможност за активно занимание със спорт за децата и младежите предлагат около 40 спортни клуба в общината – футбол, лека атлетика, ориентирание, тенис, шах, борба, волейбол, футбол, художествена гимнастика, източни бойни изкуства, колоездене, спортна стрелба, спортно катерене, таекуондо, тенис, тенис на маса и други.

2. Институции и социални услуги, които работят в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Казанлък

Дневен център за деца с увреждания, гр. Казанлък:

ДЦДУ, гр. Казанлък предлага комплекс от социални услуги за цялостно обслужване на децата през деня свързани с предоставянето на храна, задоволяване на ежедневните, здравни и рехабилитационни потребности, организация на свободното време и личните контакти, почасова рехабилитация, работа с родителите и семейно консултиране.

Капацитетът на ДЦДУ, гр. Казанлък е 36 места. Целевите групи са деца на възраст от 3 до 18 години и техните семейства. Центърът разполага с модерна, добре оборудвана, достъпна и съобразена с особеностите на потребителите си база. Специалистите, оказващи подкрепа на потребителите и семействата са психолог, логопед, рехабилитатор, медицинска сестра, трудотерапевт, педагози и социален работник. Дневният център разполага със собствен транспорт – бус, който е оборудван с хидравличен подежник за колички.

Дейността на ДЦДУ, гр. Казанлък, включва - логопедична рехабилитация; физическа рехабилитация; психологическа рехабилитация; педагогическо въздействие; арттерапия и трудотерапия; програма за подобряване на общата двигателна активност; помощ при самоподготовката на децата за училище; обучение според възможностите на детето за придобиване на знания и умения в различните сфери за обучение; работа със семейството; сензорна терапия; педагогическа дейност, ползваща принципи и детайли от метода монтезори; възпитателни дейности; обучителни дейности; терапевтични дейности; специализирани педагогически дейности, съобразени с индивидуалните възможности на децата; средства за формиране на автономност в рамките на детския потенциал; индивидуална работа с децата с аутизъм и интелектуални увреждания по програмите ППА и СКОК; активна подкрепа за натрупването на сетивен и опознавателен опит, необходим на потребителите при изграждането на тяхната автономност.

Рехабилитаторът на Дневния център работи с децата индивидуално по утвърден график, провежда групови занимания, обучава родителите за котерапевти. Изготвя съвместно с трудотерапевта индивидуална програма за заниманията по трудотерапия с децата. Разработена е програма за подобряване на общата двигателна активност на потребителите, която да бъде прилагана от педагозите в групите.

Родителите на потребителите се обучават на „Позитивно родителство“. Екипът на ДЦДУ разработи Наръчник за позитивно родителство, който се предоставя на всеки родител.

За потребителите на ДЦДУ, навършили 18 години, при необходимост се предоставя услугата Дневен център за възрастни хора с увреждания, който се намира на същия адрес и е с капацитет 15 места. За младите хора с увреждания се грижи екип от трудотерапевт, арттерапевт, психолог, медицинска сестра, рехабилитатор, социален работник, гледачи.

Център за настаняване от семеен тип и Защитено жилище, , гр. Казанлък:

Структура със социално предназначение, в която се предлагат социални услуги от резидентен тип. Главната цел на услугата е да предостави средство за деинституционализация чрез предоставяне на 24-часова грижа в алтернативна малка групова среда в общността и да създаде предпоставки за истинска интеграция и социално включване.

Община Казанлък има сключен договор с Фондация „Сийдър“ за възлагане управлението на социалните услуги в трите ЦНСТ и ЗЖ в гр. Казанлък.

Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания, гр. Казанлък:

Социалната услуга е с капацитет 12+2 места, респективно 12 места за деца без увреждания, идващи от специализирани институции, както и 2 места за деца без увреждания в общността за настаняване по спешност. В услугата работи персонал на различни позиции – ръководител екип, социален работник, социални терапевти.

Центрове за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания (2 бр.), , гр. Казанлък:

Главната цел на ЦНСТ за деца и младежи е да предостави 24-часова индивидуализирана резидентна грижа от семеен тип в малка група в общността, за децата и младежите с интелектуални затруднения, които са били изоставени от биологичното си семейство и отглеждани в специализирани институции за деца в страната – ДМСГД, ДДЛРГ и ДДМУИ. Всеки Център е с капацитет 12+2 места, респективно 12 места за деца/младежи с увреждания, идващи от специализирани институции, както и 2 места за деца/младежи с увреждания в общността за настаняване по спешност. В услугата работи персонал на различни позиции – ръководител екип, социален работник, социални терапевти. С децата и младежите, при необходимост работи рехабилитатор по индивидуална програма, както и трудотерапевт.

Център за настаняване от семеен тип за деца/младежи с увреждания, с. Бузовград:

До края на 2020 г. в с. Бузовград функционира специализирана институция за деца с увреждания - Дом за медико-социални грижи за деца „Мария Луиза“ (ДМСГД) към Министерство на здравеопазването. В резултат на продължаващия процес на деинституционализация от 2021 г. домът е трансформиран и е открита нова социална услуга – Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания като делегирана държавна дейност.

Защитено жилище за лица с умствена изостаналост, гр. Казанлък:

Главната цел на ЗЖ е да предостави 24-часова, индивидуализирана, резидентна грижа от семеен тип в малка групово среда в общността за младежи с интелектуални затруднения, със специален фокус върху развитие на умения за независим живот. Капацитетът на услугата е 8 места. В Защитеното жилище работят ръководител екип, социални терапевти, трудотерапевт.

Център за обществена подкрепа, гр. Казанлък:

Центърът работи с деца с емоционални и поведенчески проблеми, деца с агресивно поведение, деца жертва на насилие, деца в риск да отпаднат от образователната система и предлага:

- социално - психологическо консултиране на семейства;
- психологически консултации на деца с емоционални и поведенчески проблеми,
- социално–психологическа работа с детето и неговото семейство, свързани с причините за неговото отпадане от училище или отклоняващо се поведение.

Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с увреждания, гр. Казанлък:

Центърът е с капацитет 25 места – работи се с деца със специални образователни потребности/увреждания - деца с ЛУИ, деца с аутизъм, хиперактивност, сензорни нарушения, физически нарушения.

Към Центъра има зала за рехабилитация за деца с физически увреждания. Екипът на Центъра включва логопед, психолог, педагог, трудотерапевт, социален работник и рехабилитатор.

Дневен център за деца и младежи с тежки множествени увреждания и техните семейства, гр. Казанлък:

Центърът е с капацитет 30 места за дневна грижа и 60 места за консултативни услуги.

В Дневния център се предоставя подкрепа на деца и младежи с тежки множествени увреждания и техните семейства, живеещи на територията на община Казанлък. Услугата е с капацитет от 30 места за дневна грижа и 60 места за консултативна услуга. Основната дейност на центъра е да предоставя качествени услуги на деца и младежи с тежки множествени увреждания, ориентирани към индивидуалните им нужди и гарантиращи им живот в семейна или в среда близка до семейната. Едно от най-важните направления е предоставянето на условия, при които деца и младежи да получават необходимата професионална подкрепа от мултидисциплинарен екип от специалисти с цел съзряване и изграждане на умения за самостоятелност в семейна среда. Новата социалната услуга дава възможност на семействата на деца и младежи с тежки множествени увреждания да се реализират професионално, да преодолеят социалната изолация и да получат професионална подкрепа и помощ в отглеждането на своето поколение.

VII. ОБОБЩЕН АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ГОТОВНОСТТА НА ОБЩИНАТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

На територията на община Казанлък са създадени условия за развитие и участие във всички аспекти на живота в общността на децата и учениците със специални образователни потребности, в риск, с изявени дарби, с хронични заболявания чрез осигуряване на подкрепа за личностното им развитие в подходяща физическа, психологическа и социална среда. Чрез осигуряване на подходяща среда и ресурси детските и учебните заведения, заедно с институциите, предоставящи социални услуги за деца, РЦПППО, НПО, РУО, предоставят обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците за развиване на способностите и уменията им в съответствие с индивидуалните им образователни потребности.

В началото на учебната година в образователните институции е извършена входяща диагностика на децата, в следствие на което е диференцирана нуждата от обща и допълнителна подкрепа. За всяка институция е определен координатор за организиране и координиране на процеса за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа. Създадени са екипи по приобщаващо образование. Разработени са индивидуални учебни планове и програми за деца и ученици със специални образователни потребности. Реализирано е взаимодействие с РЦПППО за осигуряване на екип от необходимите специалисти. За всички деца и ученици със СОП има изготвени индивидуални планове за подкрепа и седмични разписания за работа на съответните специалисти, осигуряващи ресурсното подпомагане – психолог, логопед, ресурсен учител и др., съобразени с психо-физическите особености и индивидуалните потребности на децата и учениците. Всяко дете и ученик със СОП притежава лично досие, съдържащо информация за здравния статус, нивото на развитие на индивидуалните му потребности и план за реализиране на конкретни мерки за преодоляване на дефицити в обучителния процес.

В институции, в които няма назначен специалист на щат, а има дете с установена необходимост от подкрепа, се ползват услугите на Регионалния център за подкрепа процеса на приобщаващото образование - гр. Стара Загора. Освен назначените на щат специалисти в образователните институции, както и тези от РЦПППО, в училищата и детските градини се използва ефективно ресурсът и на местните социални услуги като ДЦДУ, ЦОП, ЦСРИ.

Доброто сътрудничество на Община Казанлък с РУО – Стара Загора, отдел „Закрила на детето” към дирекция „Социално подпомагане” гр. Казанлък, Детска педагогическа стая към РУ на МВР, детски градини и училища доведе до подобрен обмен на данни и комуникация за по-пълно обхващане на децата и учениците, подлежащи на задължително обучение.

За децата с изяви дарби на територията на общината има множество клубове по интереси, школи, състави и формации, извънкласни форми в образователните институции, в които могат да развиват своите интереси и да задоволяват своите потребности.

VIII. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

➤ Реформата в предучилищното и училищното образование е свързана с промени в принципите и методите на работа, както и с промени във финансирането на дейностите за обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците.

➤ Променят се задачите на съществуващите институции в системата на предучилищното и училищното образование, както и взаимоотношенията между тях. Тези промени следва да се осъществяват по начин, осигуряващ непрекъснатост на грижата за децата и учениците.

➤ Новите задачи на институциите от предучилищното и училищното образование изискват нови компетентности и нов поглед на педагогическите специалисти върху собствената им работа. В училищата и детските градини са необходими и нови специалисти, с които ще се разшири и кръгът на участниците в екипната работа, която е основен подход в приобщаващото образование.

➤ Осъществяването на ценностите и на организацията на приобщаващото образование изисква просветеност на родителската общност, чувствителност на обществото към проблемите на децата и учениците, разбиране за отговорностите на всички и за необходимата толерантност и търпимост.

IX. СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ И ОПЕРАТИВНИ МЕРКИ

1. Стратегическа цел

Стратегическата цел се състои в осигуряване на процес и среда на учене, които да осигурят ключовите фактори и ресурси за успешен старт в предоставяването в образователните институции на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

2. Оперативни цели и мерки

2.1. Осигуряване на процес и среда на учене, които премахват пречките пред ученето и създават възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността.

Мерки по оперативна цел 1:

- Мярка 1 - Осигуряване на качествено и задълбочено оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците и разграничаване на нуждата от обща и от допълнителна подкрепа:
 - Изпълнение на нормативно определените практики за екипна работа на учителите, съгласно Наредбата за приобщаващото образование за разпознаване на обучителни трудности у децата и учениците.
 - Извършване на оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5 и 6-годишна възраст в рамките на установяването на готовността на детето за училище, като се отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.
 - Ранно оценяване от педагогическите специалисти в детската градина на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца, включващо ранно оценяване (скрининг) на развитието на детето и на риска от обучителни трудности; определяне на необходимостта от допълнителни модули по български език за децата, които не владеят български език; идентифициране на нуждата от оценка на потребностите за допълнителна подкрепа.
- Мярка 2 - Прилагане в образователните институции на методи и подходи за ефективна работа с децата и учениците с обучителни трудности във форми за общата подкрепа за личностно развитие.

Мерки от общата подкрепа се прилагат за дете или ученик само в случаите, когато:

1. се установят затруднения в обучението на детето или ученика и/или има рискови фактори в средата, които могат да повлияят на обучението му, но които все още не изискват предоставяне на допълнителна подкрепа за личностно развитие;
2. се установи, че дете или ученик напредва значително по-бързо в обучението и развитието си от децата на неговата възраст.

Мерките се прилагат чрез следните дейности:

- Организиране в училищата на допълнителни обучения и консултации по учебни предмети.
- Организиране на логопедична работа като част от дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения.
- Организиране на учене чрез правене за постигане на социални умения чрез атрактивни дейности.
- Осигуряване на допълнителен и различен ресурс за децата, които не могат да отговорят на изискванията на учебната програма.

- Мярка 3 - Предотвратяване и ефективна реакция при тежки нарушения на дисциплината и прояви на агресия и тормоз от и спрямо деца и ученици:
- Училищата и детските градини разработват дейности по превенция и интервенция въз основа на Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище и на алгоритъма за неговото прилагане, утвърден от МОН;
 - Провеждане на превантивни кампании срещу агресията и тормоза в училища и на общинско ниво;
 - Организиране на спортни събития за утвърждаване на принципите на честната игра и ненасилие;
 - Формиране у децата и учениците на умения за общуване чрез използване на игрови методи и техники;
 - Прилагане на ефективни форми и методи за комуникация между училището и семейството;
 - Използване на методите на арт-терапия за деца и ученици с проблемно поведение и техните родители;
 - Въвеждане в образователните институции на използването на посредник при решаване на конфликти в училище като начин за въздействие върху вътрешната мотивация на децата и учениците;
 - Въвеждане на практиката на наставничеството – индивидуална подкрепа за ученика от личност, която уважава – като начин за въздействие върху вътрешната мотивация;
 - Използване на възможностите на програмите на детските градини и училищата по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование да определят и утвърждават спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.
- Мярка 4 - Осигуряване на възможности за разнообразна личностна изява на всички деца и ученици като средство за утвърждаване на позитивна самооценка и мотивиране чрез организиране на различни инициативи, съвместно с деца и ученици със СОП:
- Организиране на училищно и общинско ниво на спортни празници, изложби, базари, концерти, театрални представления, кулинарни празници и състезания и др. за деца и ученици, включително и за такива със СОП;
 - Организиране на публични изяви на групите за извънкласни дейности/групите за занимания по интереси – състезания, концерти, посещения на културно-исторически и природно-научни обекти, музеи, библиотеки и др.
- Мярка 5 - Дейности на образователните институции и Община Казанлък за подкрепа на дарбите и талантите на децата и учениците. Прилагане на системи за поощрения и награждаване на децата и учениците на училищно и общинско ниво:
- Прилагане на гъвкави форми за работа с даровити деца и ученици в извънучилищни дейности;
 - Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици с изявени дарби;
 - Подкрепа на талантиливи деца чрез Програма на мерки за закрила на деца с изявени дарби на Министерски съвет;
 - Подкрепа на талантиливи деца чрез Общинска програма за закрила на детето, Приоритет VI „Закрила на деца с изявени дарби“;
 - Учредяване на морални и материални награди за децата и учениците на училищно и общинско ниво.

➤ **Мярка 6 - Предотвратяване напускането на детска градина и училище и ефективно включване на отпаднали деца и ученици обратно в образователната система чрез прилагане на нормативната уредба за оценяване на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа на деца в риск:**

- Прилагане на нормативната уредба за оценяване на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа на деца в риск, като се извършва оценка на рисковите фактори и за развитието и защитните фактори в ситуацията на детето или ученика и неговата среда и създаване на план за краткосрочна допълнителна подкрепа;
- Подобряване обмена на данни и координацията и сътрудничеството между институциите по конкретни случаи на напускане на образователната система и по обхвата на децата и учениците, подлежащи на задължително обучение;
- Благотворителни и доброволчески дейности от ученици за ученици в социален риск от изключване;
- Разширяване обхвата и ефективността на целодневната организация на учебния процес;
- Кампании против ранните бракове в ромските общности;
- Дейности по Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст и анализ на факторите, водещи до напускане на образователната система (ПМС № 100 на МС).

2.2. Осигуряване на качество на човешките ресурси за ефективно посрещане на разнообразието от потребности на всички деца и ученици

Мерки по оперативна цел 2:

➤ **Мярка 1 - Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини за предоставяне на обща и допълнителна ПЛР чрез:**

- Разширяване обхвата на психологическото обслужване за задоволяване потребностите на децата и учениците в образователните институции;
- Осигуряване на необходимия брой логопеди и рехабилитатори на слуха и говора;
- Взаимодействие между образователните институции за съвместно ангажиране на специалисти;
- Осигуряване на ресурсни учители за краткосрочна и дългосрочна допълнителна подкрепа на децата и учениците със СОП по начините, определени от нормативната уредба – назначени в училището, детската градина или осигурени от РЦПППО.
- Използване на професионалните компетенции на специалистите, работещи в социалните услуги, делегирани от държавата дейности (ЦОП и ЦСРИ) в подкрепа на децата със СОП и с рисково поведение.

➤ **Мярка 2 - Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за придобиване и усъвършенстване на компетентностите, за идентифициране на потребностите и предоставяне на обща и допълнителна подкрепа чрез провеждане на обучения на училищно и общинско ниво за учители, педагогически съветници и други специалисти, работещи с деца и ученици, по теми, свързани с приобщаващото образование.**

2.3. Организационно развитие на институциите в системата на предучилищното и училищното образование за ефективно интегриране на целите, принципите, подходите и процедурите на новата нормативна уредба за приобщаващо образование.

- Изпълнение на нормативно определените практики за екипна работа на учителите съгласно Наредба за приобщаващото образование за разпознаване на обучителни трудности у децата и учениците;
- Прецизиране на степента и вида на увреждане на конкретно дете, определяне на достатъчния брой часове за ресурсно подпомагане и на необходимата работа с други специалисти като психолог, логопед, рехабилитатор и др.;
- Подпомагане на ученици, застрашени от преждевременно напускане на училище по финансови причини.

Мерки по оперативна цел 3

➤ Мярка 1 - Организиране в образователните институции на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със СОП в съответствие с нормативната уредба – ЗПУО и Наредба за приобщаващото образование.

➤ Мярка 2 - Създаване в училищата и детските градини на екипи за подкрепа за личностно развитие (ЕПЛР) за всяко конкретно дете и ученик, за което ще се извършва оценка на индивидуалните потребности и ще се предоставя допълнителна подкрепа.

➤ Мярка 3 - Взаимодействие между ЕПЛР в детските градини и училищата с регионалния екип за подкрепа за личностно развитие (РЕПЛР) в РЦПППО-Стара Загора, във връзка с одобряването или не на оценките на ЕПЛР или извършване на оценка в образователни институции, които нямат експертен капацитет за създаването на пълни екипи.

➤ Мярка 4 - Разработване на индивидуален учебен план и индивидуални учебни програми за учениците със СОП и изготвяне на седмично разписание, съобразено с психо-физическите особености и индивидуалните потребности на ученика.

➤ Мярка 5 - Използване на разнообразни образователни стратегии, методи и техники за преподаване, обучение, възпитание, учене и мотивиране на учениците със СОП; Прилагане на иновативни дидактически упражнения и игри за работа с ученици със СОП; Използване на мултисензорни инструкции – презентации на уроци, слухови, визуални и кинетични техники. Прилагане на ефективни подходи и педагогически и психологически техники за работа с деца и ученици с разстройства на речта, дефицит на внимание, нарушена концентрация на вниманието и хиперактивност, с аутизъм.

➤ Мярка 6 - Поведенчески интервенции за деца с хиперактивно поведение. Системи за поведенческо управление.

➤ Мярка 7 - Прилагане на арт-терапия и арт-педагогика за ученици със СОП.

➤ Мярка 8 - Осигуряване на необходимите рехабилитации на децата и учениците със СОП – психо-социална, на слуха и говора, зрителна, на комуникативните нарушения, кинезитерапия.

➤ Мярка 9 - Осигуряване на възможности за продължаване на обучението след VII клас, вкл. и професионална подготовка за учениците със СОП.

2.4. Подобряване на материалните условия и достъпност на средата за обучение на деца и ученици със СОП в институциите в системата на предучилищното и училищно образование

Мерки по оперативна цел 4

Осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности:

➤ Мярка 1 - Подобряване на достъпността (архитектурната и информационната среда) в образователните институции като част от осигуряването на подкрепяща среда.

2.5. Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес (деца и ученици, педагогически специалисти и родители) и между институциите за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика.

Мерки по оперативна цел 5

➤ Мярка 1 - Консултиране и информиране на родителите на деца и ученици с изявени дарби за възможностите за развитие на децата им.

- Консултиране на родителите на деца с изявени дарби и насочването им към съответните специалисти за развитие на детето; Предоставяне на информация за институции, специалисти, форми (конкурси, пленери, олимпиади, школи, клубове и др.), насочващи към развитие на дарби и таланти; Предоставяне на информация за Общинска програма за закрила на детето и мерки за стимулиране на деца с изявени дарби.

➤ Мярка 2 - Подобряване на координацията и сътрудничеството между институции по отношение на работата с деца в риск и деца, жертви на насилие:

- Прилагане на Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция;
- Прилагане на Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище;
- Съвместни дейности на училища и детски градини с Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните при Община Казанлък в подкрепа на деца с рисково поведение и жертви на насилие;
- Провеждане на кампании срещу зависимости.

➤ Мярка 3 - Създаване на екипи, които да работят съвместно с родителите, органите за закрила правата на детето и органите за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

- Мярка 4 - Развитие на ученическото самоуправление чрез ученическите съвети/парламенти с подкрепа от училището и от органите на местно самоуправление.
- Мярка 5 - Взаимодействия между участниците в образованието и институциите по отношение на отпадането от училище. Обединяване на усилията за връщане в образованието на отпаднали ученици:
 - Ангажиране с конкретни мерки на обществените съвети, ученическите съвети, ученици и родители в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и в обществото;
 - Използване на пълния потенциал на наставничеството за работа с ученици, застрашени от отпадане от образователната система;
 - Работа в целодневна организация на учебния процес като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на талантите и удовлетворяване на потребности и интереси;
 - Развитие на занимания по интереси, които имат доказан ефект като средство за повишаване удовлетвореността на децата и учениците от живота в детската градина и училището и ограничаване на преждевременното напускане на училище. Те осмислят свободното време на учениците чрез изява в предпочитана дейност, приобщават и мотивират, включително деца и ученици с идентифицирани потребности от специфична подкрепа, деца и ученици в риск от отпадане и/или с прояви на агресия и/или насилие. Тези занимания повишават мотивацията за участие в образователния процес и допринасят за развиване на знания, умения и компетентности.

2.6. Сътрудничество с гражданското общество и подобряване на обществената информираност и чувствителност относно целите и принципите на приобщаващото образование

Мерки по оперативна цел 6

- Мярка 1 - Дейности, насочени към местната общественост за преодоляване непознаването и предразсъдъците, за повишаване на информираността и чувствителността към децата и учениците със СОП чрез провеждане на разяснителни кампании за начина, по който протича процесът на приобщаване.
- Мярка 2 - Дейности за осигуряване на достъп до информация за правата и задълженията на децата и учениците, за предлаганите дейности и програми за обучение в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и представянето им в достъпен формат като част от условията за равен достъп до образование.
- Мярка 3 - Сътрудничество и изграждане на устойчиви партньорства с граждански организации в различни аспекти като квалификация на педагогическите специалисти, осигуряване на специалисти, проучвания, кампании, партньорски проекти и привличане на млади хора със средно и висше образование от етническите малцинства за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.

3. Индикатори за постигане на целите

1. Брой детски градини, самостоятелно организирани и обезпечили ресурсното подпомагане на деца.
2. Брой училища, самостоятелно обезпечили ресурсното подпомагане на ученици.
3. Брой детски градини с подобрена материална база – подкрепяща среда, достъпна среда, специализирани кабинети.
4. Брой училища с подобрена материална база – подкрепяща среда, достъпна среда, специализирани кабинети.
5. Брой детски градини с назначен психолог.
6. Брой училища с назначени психолог или педагогически съветник.
7. Брой учители, участвали в дългосрочни квалификации.
8. Брой учители, участвали в краткосрочни квалификации за развитие на професионалните компетентности за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на деца и ученици.
9. Брой проведени анкети по детски градини и училища за оценка на постигнатите резултати.

4. Връзка с други стратегически документи

Целите и дейностите на настоящата общинска стратегия са свързани и допринасят за постигането на целите на следните национални стратегически документи:

1. [Национална стратегия за намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система.](#)
2. [Национална стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства.](#)
3. [Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността.](#)
4. [Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 г.](#)
5. [Национална стратегия за детето 2019 -2030 г.](#)
6. [Национална програма за закрила на детето.](#)
7. [Национална стратегия за развитие на професионалното образование и обучение в Република България.](#)

5. Координиране на изпълнението на стратегията

Община Казанлък отговаря за цялостното изпълнение на настоящата общинска стратегия и приноса към изпълнението на областната стратегия. Целите се постигат с общите усилия на всички заинтересовани от процеса страни, в съответствие с компетенциите им и планираните цели и дейности.

Съгласно чл. 197, ал. 1 и ал. 2 от ЗПУО Община Казанлък разработва общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците за период от 2 години, която се приема от Общински съвет – Казанлък.

За изпълнението ѝ ежегодно до 30 април Общински съвет по предложение на кмета на общината и след съгласуване с РУО-Стара Загора, приема годишен план за изпълнение на дейностите за подкрепа на личностно развитие.

Общинската стратегия, както и съгласувания и приет общински план се изпращат на областния управител до 15 май.

За изпълнението на годишния общински план ежегодно в срок до 30 април старши експерт „Образование“ от отдел „Образование и стратегическо планиране“ изготвя годишен отчет на заложените дейности, включващ информация от всички заинтересовани страни, който се утвърждава от кмета на Община Казанлък. Утвърденият Отчет на Плана се изпраща на областния управител в 10-дневен срок от утвърждаването му.

Общинската стратегия и годишният план се публикуват на интернет страницата на Община Казанлък.

X. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

След семейството детската градина и училището са другите значими фактори, които оказват влияние във формирането на личността и в изграждането на нови ролеви отношения. Училището поставя пред учениците реални изисквания да взаимодействат, да се трудят, да се съобразяват, да намерят и заемат своето място в колектива и в социалната среда. Училището има своите значими функции да подпомогне порастващото дете да открие и развие своята индивидуалност, да осигури среда, в която ученикът да може да се сравнява, да се конкурира и сътрудничи, за да възпита у себе си онези умения, които ще го направят социално адаптивен и способен да се впише в общността. Училището трябва да предостави такава подкрепа за личностно развитие в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и на всеки ученик чрез включване на ресурси, насочени към премахване на пречките пред ученето. Необходимо е създаване на възможности за равноправен старт на децата и учениците в социалния живот и пълноценна личностна реализация.

Подкрепата за личностно развитие отваря пътя за трансформация на образователната среда и за организиране на всички нейни елементи - обединяване на ресурсите, изграждане на позитивен психологически климат на приемане на различията, емоционално благополучие и успех на всеки. Подкрепата извежда на преден план отношенията между учениците, учителите, родителите, специалистите и другия персонал, при който всеки един участва в процеса на разкриване и развитие на индивидуалния потенциал и приобщаване. Успехът на този процес минава през преместване центъра на приобщаващото образование в детската градина и в училището, през превръщането на детската градина и училището в общност от професионалисти, които имат и знанията, и уменията как да бъдат полезни на децата, които работят в отношения на доверие, в екип, с участието на родителите и най-вече – с участието на самите деца.

СЪДЪРЖАНИЕ:

I. ВЪВЕДЕНИЕ.....	1
1. Нормативни основания.....	1
2. Общи предпоставки за подкрепа за личностно развитие, основани на ЗПУО и Наредба за приобщаващото образование.....	1
II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ПОТРЕБНОСТИТЕ ОТ ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ ОТ ОБЩИНА КАЗАНЛЪК.....	3
1. Демографска картина.....	4
2. Състояние на общинската мрежа от образователни институции и специализирани институции за предоставяне на социални услуги за деца	5
III. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ.....	11
1. Данни за деца и ученици, посещаващи детски градини и училища	11
2. Данни за обхват и посещаемост на децата и учениците	12
3. Данни за включването на децата и учениците във форми за развитие на интересите и потребностите.....	12
4. Данни за деца и ученици в риск.....	12
5. Данни за децата и учениците със специални образователни потребности	13
6. Данни за децата и учениците с хронични заболявания.....	13
7. Данни за деца и ученици с изявени дарби	13
8. Изведени проблеми, свързани с обхвата и възможностите за оказване на подкрепа	14

IV. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА РЕСУРСНАТА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ НА СИСТЕМАТА НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО И УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ	15
1. Данни за персонала в училищата и ДГ на територията на общината	15
2. Информация за възможностите на училищата и ДГ за ресурсно обезпечаване на подкрепата на децата и учениците със СОП.....	17
3. Кадрова осигуреност със специалисти в социални и други институции на територията на общината	19
4. Изведени проблеми, свързани с ресурсната обезпеченост. Възможни решения и предложения	19
V. ИНФОРМАЦИЯ И АНАЛИЗ НА ДАННИТЕ ЗА МАТЕРИАЛНАТА СРЕДА И УСЛОВИЯ ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ ...	21
1. Достъпна архитектурна среда	21
2. Материална база	23
3. Бюджет /детски и учебни заведения/ за 2022 г.	25
4. Изведени проблеми, свързани с осигуряването на пълноценна материална среда за образование на учениците и ПЛР.....	25
VI. ИЗГРАДЕНИ ПАРТНЬОРСТВА МЕЖДУ ОБРАЗОВАТЕЛНИТЕ ИНСТИТУЦИИ И ДРУГИ ОРГАНИЗАЦИИ	26
1. Изградени партньорства между образователните институции и други организации /НПО, социални услуги и др./, с които съвместно се изпълняват дейности по подкрепа за личностно развитие.....	26
2. Институции и социални услуги, които работят в подкрепа на личностното развитие на децата и учениците в община Казанлък.....	26
VII. ОБОБЩЕН АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО И ГОТОВНОСТТА НА ОБЩИНАТА ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ПЛР	29
VIII. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА.....	30
IX. СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ И ОПЕРАТИВНИ МЕРКИ	30
1. Стратегическа цел	30
2. Оперативни цели и мерки.....	31
3. Индикатори за постигане на целите	37
4. Връзка с други стратегически документи.....	37
5. Координиране на изпълнението на стратегията.....	37
X. ЗАКЛЮЧЕНИЕ	38